

Phẩm 4: ĐẠI TẬP

Bốn vị đại Thanh văn kia, vào đại thành Vương xá khát thực, gặp các đồng tử ma nắm tay các Thanh văn, cùng đi lên đường lớn. Chúng mời bốn vị Sa-môn ca múa, phi pháp. Các vị đại Thanh văn nhân trong tiếng ca, đã vì chúng nói đạo cú tương ứng với Niết-bàn. Bấy giờ, ở trong khoảnh một sát-na, đại địa chấn động. Như vậy, có vô lượng trăm ngàn Trời, Rồng, Dạ-xoa, Càn-thát-bà, A-tu-la, Ca-lâu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-già từ trước đã ở trong lời Phật dạy, được niềm tin thanh tịnh, mắt rơi lệ, nói kệ:

*Đạo Sư Tối thượng, đời hiện tại
Ở trong Thánh giáo, nổi ác quái
Nhục Thanh văn kia, khiến đời thấy
Làm sao chúng sinh có niềm tin?*

Bấy giờ, có vô lượng trăm ngàn câu-chi na-do-tha Trời, Rồng, Dạ-xoa, La-sát mặt mày đầm lệ, kéo nhau đến chỗ Đức Phật. Đến rồi, ở trước Đức Phật, họ nói kệ như vậy:

*Thánh giáo hiện tại đây
Hôm nay phải khéo quán
Kẻ trí chớ buông bỏ
Vì hộ chánh pháp này.*

Bấy giờ, Đức Thế Tôn lại nói kệ:

*Ta nay tự đến chỗ ma ấy
Khiến chúng ma quân đều hàng phục
Phải làm Đạo sư mọi cõi thế
Dạy họ hướng về thành Niết-bàn.*

Khi ấy, tất cả đại chúng, khác miệng đồng âm, nói lên như vậy:

–Kính thưa Thế Tôn! Chớ đi! Chớ có đi! Đức Thế Tôn trước đã nói, chư Phật là chẳng thể nghĩ bàn; cảnh giới chư Phật là chẳng thể nghĩ bàn, cảnh giới ma chẳng thể nghĩ bàn, cảnh giới rồng chẳng thể nghĩ bàn, nghiệp và cảnh giới nghiệp là chẳng thể nghĩ bàn. Như vậy, trong tất cả các cảnh giới chỉ có cảnh giới của Phật là tối thắng, không gì có thể bì kịp. Nguyện xin Đức Thế Tôn, chớ đứng lên khỏi chỗ ngồi này, khiến cho vô lượng câu-chi na-do-tha các chúng ma quân tự nhiên hàng phục, lại còn có thể khai thị vô lượng trăm ngàn na-do-tha các pháp, ấm, giới làm khô kiệt biển phiền não, hoại tan

các lưới kiến, có thể khiến cho vô lượng na-do-tha chúng sinh vào biển trí tuệ. Thừa Thế Tôn! Ngày hôm nay chẳng phải là lúc ra đi.

Đức Phật nói:

–Chúng sinh có được trong tất cả cõi chúng sinh, mà tất cả chúng sinh đó, đều biến làm ma hết cho đến cả đại địa, đều thành vi trần hết; rồi mỗi một vi trần lại biến làm ma. Lực của tất cả ma đó muốn đến hại ta thì chẳng thể động đến một sợi lông của ta, làm sao có thể làm tổn hại một phần thân thể này của ta. Ta ngồi ở tòa này, cũng có thể thắng vô lượng câu chỉ na-do-tha ma. Lại cũng có thể điều phục chúng, chỉ với quyền thuộc của ma, khó có thể điều phục. Tuy nhiên, ta nay sẽ đi đến, vì sao? Vì ma này dùng sức thần thông, ở thành Vương xá, đã biến đủ các thứ đồ nghiêm sức, cúng dường ta. Thương xót chúng, nên nay ta thọ lấy, khiến cho lòng ma đó, có thể phát khởi sự vui mừng đệ nhất hiếm có và sinh ra niềm tin thanh tịnh, sẽ gieo hạt giống căn lành Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác.

Khi Đức Thế Tôn nói lời đó xong muốn đứng dậy, vị trời hộ trì rừng trúc tên là Đoan Chánh, đi đến chỗ Đức Phật, rơi lệ ràn rụa, nói kệ:

*Thưa Đức Phật, hôm nay
Chẳng phải lúc vào thành.
Thành này rất rộng lớn
Ma chúng đều đầy tràn.
Mỗi một ma như vậy
Mang ác nặng trong lòng
Đều cùng ức ngàn chúng
Muốn vây quanh Thế Tôn
Lửa sân đều rực cháy
Ý độc chuyển loạn cuồng
Nắm giữ binh khí nhọn
Tranh nhau hại Thế Tôn.
Nguyện xin Thích Sư Tử
Cẩn thận chớ nên sang
Hoặc sẽ bị mất mạng
Chúng con mất chỗ nương.*

Đức Thế Tôn nghe xong, mặc nhiên chẳng đáp, liền đứng lên khỏi pháp tòa. Có vị trời hộ Già-lam tên là Trì Tuệ, đánh lễ dưới chân Đức

Phật, nói kệ:

*Ác ma đại tướng có trăm ngàn
Mạnh mẽ cầm binh khí tinh ròng
Thuần mang ác tâm đứng chờ Phật
Thưa Đấng Mâu-ni, nay chớ sang!*

Đức Thế Tôn nghe rồi, lặng lẽ chẳng đáp, sắp rời khỏi Già-lam thì có vị trời coi về thuốc, tên là Thành Tuệ, đầu mặt lễ sát chân Phật, nói kệ:

*Ô hay! Mất Chánh Giác
Pháp môn sẽ bị hoại
Thuyền pháp chốc lát đắm
Đền tuệ chợt tối đen
Thế gian pháp vị giảm
Giặc phiền não đầy tràn.
Ở trong các cõi giới
Tự tại con không thiếu
Pháp tối thượng hoại tan
Sao có thể gìn giữ!
Quân ma kia rất đông
Trụ ở trong pháp ác
Dao gậy bén chúng cầm
Lòng độc tranh hại Phật.
Thiện Thệ nghe lời con
Vì lợi cho cõi thế
Nguyện xin Thập Lực Tiên
Chớ bước vào thành đó.*

Đức Thế Tôn nghe rồi, mặc nhiên chẳng đáp, sắp rời khỏi Già-lam, bên trong cửa lớn, có một vị Thọ thiên tên là Trì Thế ở trước Đức Phật, cả buồn khóc lóc, đem thân gieo xuống đất, hướng về Đức Phật làm lễ, nói kệ:

*Nương cậy ba cõi nên mất mắt
Sở dục đầy ý sẽ hoại tan
Trong không đao, tên như rắn độc
Dò tìm hại Phật, xin chớ sang.*

Đức Thế Tôn nghe rồi mặc nhiên chẳng đáp. Bấy giờ, trời giữ cửa lớn tên là Thủy Quang cất tiếng gào khóc, đầu mặt sát đất, đánh lễ

dưới chân Đức Phật mà nói kệ:

*Trong thành lừng danh Đại phạm chí
Cầm gậy Nguyệt đao chờ Thế Tôn
Cùng hai vạn kẻ mang độc hại
Ở tại thành này, xin chớ sang.*

Đức Thế Tôn nghe rồi, lặng thinh chẳng đáp lại. Khi Phật sắp vào cửa thành Vương xá, trời giữ cửa của thành đó, tên là Đa-ma-la Thọ Diệp Kiên Cố, ở trong hư không, cất tiếng gào khóc, chạy nhảy đến chỗ Đức Phật, đánh lễ dưới chân Phật, nói kệ:

*Đường này sư tử, voi vây kín
Khởi tâm kiên cường tranh hại Phật
Và tạo chướng ngại quấy Tỳ-kheo
Xin chớ đi! Thương xót trời rỗng.
Nhân-dà-la, bốn đường trong chúng
Thấy Phật dạy diệt sinh sâu khổ
Cùng nhau vân tập chung một chỗ
Sợ sệt run rẩy nói nhau:
Như Lai đã đẩy lùi ma đó
Ma nay biến làm mặt cực ác
Sợ Đại pháp diệt, nạn đời khởi
Nhật, nguyệt bất chùng, sao bị che
Thấy tướng ác hiện đều lắc đầu
Lạ thay, Thiện Thệ có thoái tướng
Mặt trời mất tan đước pháp diệt
Dày xéo Chánh giác, cạn nước pháp
Diệu pháp thế gian đến lúc hoại
Chúng ma ác đảng mạnh dần lên.*

Đức Thế Tôn nghe rồi, lặng thinh chẳng đáp. Vị trời cửa thành đó can gián, nhưng Đức Phật chẳng quay về nên buồn khóc rơi lệ, nói kệ:

*Xem khắp thế gian Mâu-ni Tôn
Tuyên pháp tối thượng, đi sẽ chết
Chớ gần thành con mà chết oan
Con bị ba cõi luôn hủy báng.
Nguyện nghe con nói, Đấng Kiên Cố*

Hôm nay chớ vào trong thành diệt
 Thương xót chúng sinh, đợi chỗ này
 Giải thoát chúng sinh, sinh khổ sợ.
 Như Lai phải nhớ bản thế nguyên:
 Được đại Bồ-đề độ chúng sinh
 Vô lượng chúng sinh vì khổ đốt
 Thuốc tối thượng, an ổn chúng sinh.
 Vô lượng câu-chi kiếp ở đời
 Vì những phàm phu đắm trước dục
 Nói pháp khiến họ được Niết-bàn
 Túc vào tự tánh, nghĩa không tương.

Bây giờ, Đức Thế Tôn lặng thinh chẳng đáp, sắp vào cửa lớn thì
 vị Địa thiên cùng trời Đại tứ vị và với một vạn trời đồng loại, xóa tóc
 che mặt, cùng đến chỗ Đức Phật, đứng chấp tay, nói kệ:

Nhớ xưa Phật bố thí
 Cho máu hơn bốn bể
 Đầu xương như Thiết vi
 Mất như cát sông Hằng.
 Và đủ thứ diệu bảo
 Voi ngựa cùng vợ con
 Y, thực, phòng, ngọc cụ
 Tùy bệnh cho thuốc thang.
 Cúng dường Đấng Tối Thượng
 Hộ giới chẳng buông lung
 Tu tập nghe nhiều nhẫn
 Thường hiếu dưỡng mẹ cha.
 Tu khổ hạnh khó hành
 Giải thoát khổ chúng sinh
 Ngài xưa đã phát nguyện
 Thành Phật nói Thượng đạo.
 Cứu biển khổ cõi đời
 Nói pháp vì chúng sinh
 Khiến cạn kiệt biển khổ
 Cho vào thành vô úy.
 Đặt ở Bồ-đề đạo
 Đây khắp cõi chúng sinh

Người làm ác mất đạo
Sám hối hủy giới vãn.
Sở nguyện xưa tùy thuận
Nói pháp vô lượng kiếp
Tắm bằng nước tám giới
Khiến qua sông phiền não.
Chúng sinh trong ba cõi
Lại không như Thế Tôn
Mình đã được giải thoát
Lại giải thoát thế gian.
Vận chuyển độ chúng sinh
Ở biển ba cõi này
Chỉ Phật được như vậy
Đệ Nhất Giác thế gian.
Chỉ Phật thân cõi thế
Pháp cam lộ nguyện ban.

Lúc bấy giờ, Đức Thế Tôn đã vào thành, trong khoảnh khắc sát-na, có vô lượng ức na-do-tha Trời, Rồng, Dạ-xoa tám bộ quỷ thần, ở trong hư không, mỗi mỗi đều rơi lệ, nói kệ:

Con thấy xưa Thiện Thệ
Khi điều chúng bình an
Nói pháp làm lợi ích
Không như vậy nào loạn.
Đại sư ra đời ác
Đại giác tự nhiên thành
Nói pháp phiền não chướng
Để thành thực thế gian.
Thường làm sư tử hống
Ác ma nhiều vô lượng
Muốn diệt pháp như vậy
Phật nay chớ vào thành.

Có vị trời khác, nói kệ:

Chư Phật chuyển pháp luân
Trụ một phương lợi lạc
Nay Phật đến mọi nơi

Không khiến được gặp ác?

Bấy giờ, lại có vị trời khác, đồng nói kệ:

Lòng Bi làm Đạo sư

Thường làm lợi chúng sinh

Chớ một mình vào thành

Con thấy như có hại.

Lúc đó, lại có vô lượng trăm ngàn câu-chi na-do-tha Trời, Rồng, Dạ-xoa, La-sát, A-tu-la, Ma-hầu-la-già... mặt đầm đìa nước mắt, đi từ trong hư không hạ xuống trụ trước Đức Phật với vô lượng thứ hình dạng khác lạ. Hoặc mắc phải tóc; hoặc mang chuỗi ngọc có một không hai, hoặc cầm lọng báu cờ phướn ma hết thấy đều nghiêng ngã; hoặc toàn thân gieo xuống đất; hoặc nắm lấy chân Đức Phật; hoặc gào lớn bi ai; hoặc đưa hai tay dấm ngực ảo não; hoặc ở dưới chân Đức Phật, buồn khóc, lăn lộn dưới đất; hoặc ở trước Đức Phật chấp tay khen ngợi, lễ bái; hoặc tung lên đủ thứ hoa đẹp tạp sắc, bột thơm, hương xoa, vòng hoa cài tóc, lụa là sô-ma năm màu đồ nghiêm sức, hoặc tung lên dẹt thành y phục báu, trân châu đồ nghiêm sức, hoặc tung lên những thứ y phục báu, trân châu, chuỗi ngọc, đủ thứ vật lạ. Thiên chúng đó cúng dường Đức Phật xong, đồng thời nói kệ:

Đức Phật hành khổ hạnh

Vì lợi ích thế gian

Khi sinh đời mạt thế

Vì chúng chớ bỏ đi.

Làm chưa nhiều Phật sự

Trời, Người chúng đấng ít

Ở lâu khai thị pháp

Độ ba cõi thế gian.

Có hành hạnh thanh tịnh

Thành tựu bình cam lồ

Dạy con khởi Từ bi

Cứu khổ ách thế gian.

Trong đồng hoang sáu nẻo

Sinh tử mất chánh đạo

Vì họ bày đường thiện

Dạy Thánh pháp giải thoát.

Bi này tối hy hữu

Nguyện Đại Giác trụ lâu

*Chuyển pháp luân vô thượng
Chớ khiến đời không nương.*

Các vị trời khác, nói kệ:

*Đạo sư nếu diệt hết
Thế gian đều tối tăm
Tám Thánh, ba Giải thoát
Ở đây thấy đều không.
Chúng con đã gieo thiện
Ba nghiệp chẳng buông lung
Tất cả vui tròn đủ
Trụ lâu tạc công đức.*

Lúc bấy giờ, lại có chúng của trời Tịnh cư, cùng với quyến thuộc của họ, nhiều vô lượng, vô biên hàng ức na-do-tha, tập họp ở một chỗ. Họ đều bảo lẫn nhau và nói kệ:

*Các ông chớ sợ, Phật không bại.
Ứng với Đại giác phải rõ ràng
Ta nhớ thuở xưa thân cận Phật
Cõi Dục có Câu-chi-ma quân.
Đây khắp ba mươi sáu do-tuần
Búa bén, kiếm sắt, cùng đao kích
Thổi mạnh nhanh chóng như mây tuôn
Ma chúng hùng mạnh tiếng đáng sợ.
Đến cây Bồ-đề đều chạy tan
Chỉ trong giây lát đều kinh sợ
Huống nay quả tròn, danh vang lừng
Bọn chúng làm sao tạo chướng ngại.*

Có các trời khác, cùng nhau buồn khóc, nói kệ:

*Xưa một quân ma, không lực lớn
Nay thế lực ma, đủ ngàn ức
Đến hại Như Lai định không nghi
Phật nếu diệt mất, đời tăm tối.*

Bấy giờ, Phạm vương, Đế Thích, các trời hộ thế gian, đều đánh lễ dưới chân Đức Phật, nói kệ:

Do con tiểu trí khuyên Phật trụ

*Theo lời chúng con mà xót thương
 Vô lượng chư Thiên lo lửa đốt
 Nay vì bọn họ mưa pháp tuôn.*

Lúc ấy, Đức Thế Tôn dùng mắt đại Bi quan sát khắp tất cả Thiên chúng đồng đến, phát ra tiếng diệu phạm, rủ lòng an ủi khắp, nói kệ:

*Các ông chớ sợ, nay vô úy
 Tất cả ma chúng, cùng lúc đến
 Bọn chúng chẳng thể động hại Phật
 Chỉ một sợi lông, hướng là thân.
 Ta nay an ủi tất cả chúng
 Thường nói diệu pháp ở thế gian
 Ta đối với kẻ đánh mất đạo
 Sẽ rộng phân biệt bày Chánh đạo.
 Xưa ta đã làm việc làm khó
 Rộng thí chúng sinh đồ uống, ăn
 Phòng, nhà, thuốc thang chẳng thiếu thốn
 Nay ai có thể nào loạn ta?
 Ta bỏ xe cộ cùng voi ngựa
 Đồ báu trang nghiêm cũng như vậy
 Nô tỳ, thành quách và xóm làng
 Ai có thể nào loạn với ta?
 Thê thiếp, trai gái cùng quyến thuộc
 Ái trọng ngôi vị tự tại vương
 Ta ban nhiều lợi ích chúng sinh
 Sao nay thân ta phải hoại tan?*

*Đầu, mắt và tai, mũi
 Tay, chân, da, máu, thân
 Dem mạng cho chúng sinh
 Ai nào loạn được ta?
 Vô lượng câu chỉ Phật
 Tự tay ta cúng dường
 Thường ưa giới đa văn
 Ai có thể phá ta?
 Làm vô lượng việc khó*

*Thường hay nhiếp phục tâm
Cắt khắp thân chẳng giận
Ta nay ai nào loạn?*

*Phiền não đã lui, thành Chánh giác
Từ tâm bình đẳng với chúng sinh
Mãi không ganh ghét và nóng giận
Không có người như ta hiện tiền.
Ta có đủ sức phá ma
Đẩy lùi vô lượng Câu-chi-ma,
Quyết định cùng ông làm giải thoát
Vì sao sợ sệt chẳng vào thành?
Tất cả mười phương cùng cõi này
Những đất nước Phật trụ ở đây
Ta thỉnh tất cả những vị đó
Và chúng Bồ-tát đại thần thông.
Nguyện khiến thế gian đều đầy khắp
Và dùng phước trí xông thế gian
Cùng họ trú như phép Phật trú
Cũng giữ chỗ tùy thuận chư Phật.*

Lúc bấy giờ, có vô lượng trăm ngàn vạn ức na-do-tha a-tăng-kỳ Trời, Rồng, Dạ-xoa, A-tu-la, Ca-lâu-la, Khẩn-na-la, Ma-hầu-la-già, Nhân phi nhân, cùng với đại chúng trong pháp hội và đồng thanh xưng lên:

–Hay thay!

Rồi họ lại nói:

–Nam-mô, hy hữu chưa từng có vô số tinh tấn Cụ túc như Đức Thế Tôn hôm nay! Nam mô, nam mô, đại hy hữu, chưa từng có vô số tinh tấn cụ túc như Đức Thế Tôn hôm nay; an ủi tất cả trời, người và các loài chúng sinh, đều mong được độ thoát, đánh lùi các ma chúng, diệt tan cấu bẩn phiền não của chúng sinh, phá tan núi ngã mạn, chặt đứt cây thọ sinh, đập nát mặt trời sinh tử, trừ diệt bóng tối vô minh, khởi sinh niềm tin cho ngoại đạo, làm cạn nước bốn dòng chảy, thấp lên đuốc chánh pháp, bày ra đường Bồ-đề, trao cho chúng sinh nhần nhục nhu hòa, Tam-muội diệu dụng, sống với niềm vui thiền định, khiến cho khắp cả đều hiểu rõ bốn Thánh đế đạo, Đạo sư đại Bi rộng độ chúng

sinh, ở trong biển sinh tử, dẫn những trời, người vào thành vô úy.

Những Trời, Người, A-tu-la, đều dùng đủ thứ hương hoa vi diệu của trời, hương xoa, bột thơm, tạp bảo, vòng hoa cài tóc, các vật trang nghiêm, tung lên trên Đức Phật. Vì cúng dường Đức Phật nên họ quét dọn, trang hoàng đường lớn, hẽm nhỏ, dùng áo báu trời, diệp hoa trời, the lụa trời che khắp trên đường. Họ lại mưa xuống hoa Mạn-đà-la, hoa Ba-lô-sa, hoa Ca-lô-già, hoa Đại lô-già, hoa Ưu-bát-la, hoa Câu-vật-đà, hoa Phân-đà-lợi... đủ thứ hoa sen được bày theo bước đi của Đức Phật. Hai bên con đường ấy, hóa ra cây trời với cành lá, hoa trái, đều dùng bảy báu mà trang nghiêm. Trên cây bảy báu, lại hiện ra đủ thứ áo báu đẹp của cõi trời, mũ trời, vòng ngọc đeo tai, vòng báu đeo tay đồ trang sức nghiêm trang. Trong vùng những cây đó, có ao hoa trời, giáp vòng bốn bờ ao ấy, toàn là bảy báu, trong ao, nước trong mát ngọt lành, đầy đủ tám đức. Mọi thứ hoa sen báu và những loài chim kêu tiếng vi diệu, đủ màu sắc xen lẫn, tràn đầy trong ao ấy.

Những Thiên chúng đó cúng dường Đức Phật nên ở trong hư không, mỗi vị đều cầm cờ phướn, bảy báu và lọng báu, trang hoàng bằng đủ thứ dây vàng, lụa bóng, trân châu, chuỗi ngọc. Lại mưa xuống những hạt vàng, hạt bạc, hạt tỳ-lưu-ly và tung lên những hương bột Trầm thủy, hương bột Đa-già-la, hương bột Hắc chiên-đàn, hương lá Đa-ma-la. Lại mưa xuống những hương thơm Ngưu đầu, Ưu-la-già chiên-đàn... đủ thứ hương bột, rải khắp trên đường. Lại mưa xuống dây vàng đan nối với chuỗi ngọc trân châu, chuỗi ngọc ma-ni, chuỗi ngọc như ý phối bày rực rỡ ở trong hư không, theo gió xoay vần. Trên những con đường trong ngoài thành ấy, đều dùng đủ thứ đồ trang nghiêm của trời mà trang sức. Cho đến trong thành ma và quyến thuộc cũng dùng đồ trang nghiêm diệu bảo của trời mà nghiêm sức các con đường. Lúc bấy giờ, Đức Thế Tôn thương xót tất cả chúng sinh, nên liền vào Tam-muội Thủ-lăng-nghiêm, tâm tịch tĩnh. Vì đã vào định nên Đức Phật bước đi từ từ ở trên đường, hiện ra nơi sắc thân, đủ thứ vi diệu, tướng tốt uy nghi, quang minh hiếm có. Ở giữa đường, bên trong thành ấy, Đức Thế Tôn đứng ngay thẳng, khiến cho tất cả chúng sinh trên đường đó, đều thấy thân Phật. Nếu có người thờ Phạm thiên, ứng dùng thân Phạm để được được giải thoát, Đức Thế Tôn liền hiện thân Phạm mà hóa độ họ. Nếu có người thờ Đế Thích, ứng dùng thân Đế Thích để được được giải thoát, Đức Thế Tôn liền hiện thân Đế Thích hóa độ họ. Nếu có người thờ Na-la-diên, ứng dụng thân Na-la-diên được giải thoát, Đức Phật liền hiện thân Na-la-diên hóa độ họ. Nếu có người

thờ Mê-hê-thủ-la, ứng dùng thân Ma-hê-thủ-la để được giải thoát, Đức Phật liền hiện thân Ma-hê-thủ-la hóa độ họ. Nếu có người thờ trời Tứ Thiên vương, ứng dùng thân trời Tứ Thiên vương để được giải thoát, Đức Phật liền hiện thân trời Tứ Thiên vương hóa độ họ. Nếu có người thờ Chuyển luân thánh vương, ứng dùng thân Chuyển luân vương để được giải thoát, Đức Phật liền hiện thân Chuyển luân vương hóa độ họ. Nếu có người thờ các tiểu vương, ứng dùng thân các tiểu vương để được giải thoát, Đức Phật liền hiện thân các tiểu vương hóa độ họ. Nếu có người thờ bậc đại thần thông, có người thờ Sa-môn, có người thờ đồng nam, đồng nữ, phụ nữ thì Đức Phật đều hiện những thân đó mà hóa độ họ. Thậm chí có người thờ sư tử, thờ rồng, thờ voi, thờ hổ, thờ A-tu-la đủ loại thân. Những chúng sinh đó ứng dùng uy nghi sắc tướng của những thân đó được giải thoát, Đức Như Lai đều hiện những hình tướng đó mà hóa độ họ. Khi Đức Thế Tôn thị hiện đủ thứ như vậy thì tất cả chúng sinh đi trên đường thấy việc đó rồi, đều chấp tay, lễ bái sát đất, khen ngợi, vây quanh Đức Như Lai, được điều chưa từng có. Nếu có người thờ voi, thờ rồng, thờ A-tu-la cho đến nếu có người thờ thần hổ thì những chúng sinh đó, liền thấy Đức Như Lai đồng hình tướng hổ đang uy nghi ở trên đường mà đi. Nếu có chúng sinh thờ Phật thì những chúng sinh đó, liền thấy Đức Như Lai đúng như uy nghi của Đức Phật đang ở trên đường mà đi. Những chúng sinh đó đều chấp tay khen ngợi, lễ bái, cùng nhau đi theo sau Đức Phật.

Lúc bấy giờ, Tiên nhân Quang Vị ở núi Tuyết, cùng năm trăm đồ chúng của ông, bị sự điều khiển của ma, đi đến thành Vương xá, đến chỗ Đức Phật. Khi đó, Quang Vị còn ở bên trong cửa thành, đứng đợi Đức Như Lai; thấy thân Phật giống như người tiên, uy nghi hình tướng, hiển phát trang nghiêm và thấy vô lượng trăm ngàn câu-chi chư Thiên vây quanh cúng dường. Thấy việc đó rồi, ông liền khởi ý niệm: “Người này, quả là đại Tiên nhân, có sự gia hộ lớn, đáng thọ sự cúng dường tối thượng của người, trời và hiện ra tất cả thân phận trang nghiêm, như bậc Thánh trí. Hai người chúng ta, ai là tôn thắng? Trí tuệ ai hơn? Ta hôm nay làm sao rõ biết?” Ông lại khởi tiếp ý niệm: “Ta nên đến gần mà hỏi, do loài nào sinh ra? Do dòng họ nào? Thọ trì những gì? Do chí nguyện gì? Do những hạnh nào?” Tiên nhân Quang Vị tự quan sát đồ chúng, nói kệ:

*Nay thấy đa văn phước đức lớn
Người trì đại hạnh Bậc Ứng Cúng*

www.daitangkinh.org

*Thường trì thiện đạo Đức Mâu-ni
Trí đại nhân, nghĩa pháp đầy đủ.
Các ông, tất cả lòng ân cần
Dùng đại phương tiện luôn cúng dường
Ta phải đến Bạc công đức ấy
Để nghe giảng nói qua bờ kia.*

Bấy giờ, tất cả đồ chúng Ma-na-bà của Quang Vị, đều đồng thanh nói lời như vậy:

–Đúng vậy, thưa Đại sư! Đại sư nên làm như vậy!

Tiên nhân Quang Vị cùng các quyến thuộc, kéo đến chỗ Đức Thế Tôn. Đến trước Đức Phật rồi, họ chấp tay, đứng thẳng nói như vậy:

–Nay Ngài là ai?

Đức Thế Tôn đáp

–Ta là Bà-la-môn.

Tiên nhân lại hỏi:

–Họ Ngài là gì?

Đức Thế Tôn đáp:

–Họ ta là Cù-đàm.

Tiên nhân lại hỏi:

–Chí Ngài thích gì?

Đức Thế Tôn đáp:

–Ba cửa giải thoát.

Tiên nhân lại hỏi:

–Ngài làm những hạnh nào?

Đức Thế Tôn đáp:

–Ta hành Chân như tể.

Tiên nhân lại hỏi:

–Ngài xuất gia bao lâu rồi.

Đức Thế Tôn đáp:

–Lâu như sự khởi lên của vô minh kia, ta nay xuất gia cũng lại như vậy!

Tiên nhân lại hỏi:

–Như vậy, Đại tiên là tinh tú ứng hiện, như điều minh ký đều tưng vậy chăng?

Đức Thế Tôn đáp:

–Như sự bình đẳng ấy, ta chẳng quên giữ. Đó sở hữu gì? Có gì kiên cố? Như tướng này thì trí thế gian biết.

Tiên nhân lại hỏi:

–Vì muốn khiến cho những người trí tuệ, sinh lòng hoan hỷ, nên nói lời nói này.

Đức Thế Tôn hỏi:

–Sao gọi là tinh tú?

Tiên nhân đáp:

–Chỗ nương tựa của hai mươi tám vì sao, mặt trời, mặt trăng chuyển theo mà đi. Mỗi một đều nương theo tám ngón tay nằm ngang của người ấy lấy làm phép đo lường. Mười hai lần, tám ngón đó, dùng làm phép đo lường thân. Dùng một lần tám ngón ấy để đo lường đánh. Dùng một lần tám ngón để đo lường bàn chân. Mười bốn lần dùng tám ngón như vậy, Ngài nên biết, đó là phép đo lường tinh tú. Hiểu được như thế này thì không có phép khác; mỗi một đều tùy theo người ấy, có chỗ ghi từng nóm vào để làm định pháp. Nếu chẳng vậy thì xin Đại Mâu-ni lắng nghe! Tôi nay sẽ nói về việc tinh tú.

Người sinh nhằm sao Mão thì ở bên phía phải của mặt, ngang xuống chừng bốn ngón, có nóm đỏ, đen, trên nóm có lông. Người ấy trí tuệ vang lừng, kết tụ tài lộc, thế lực tương ứng rất lớn. Người sinh nhằm sao Mão thì có tướng như vậy. Người sinh nhằm sao Tất thì trên thân có vết, chừng độ bốn ngón. Người ấy sáng suốt, chân thật, lòng thường giữ pháp, có trí tuệ, biết xấu hổ và kết tụ tài lộc đầy đủ. Ở mọi lúc, lòng thường dững kiện, có thể đánh thắng oán địch. Người sinh nhằm sao Sâm thì dưới cổ trước, chừng bốn ngón, có vết đen. Tính người ấy dững kiện, kết tụ tài lộc đầy đủ. Người sinh nhằm sao Chủy thì từ đỉnh trở xuống, độ một gang rưỡi tay, bên trái có nóm. Người ấy tính nhiều sân si, mà vẫn có kết tụ tài lộc. Người sinh nhằm sao Phú-na Bà-tô (*sao Tỉnh*) thì ở dưới hông trái có vết đen. Người ấy của cải, lúa gạo đầy đủ mà thiếu trí tuệ. Người sinh nhằm sao Phú-sa (*sao Quý*) thì có tướng tối thượng, trong tay có luân tướng, giống như vừng mặt trời, thượng diệu đoan chánh, tướng tóc xoắn về bên phải, tất cả nương trụ trên thân đều viên mãn, có thể phá phiền não, làm đại Đạo sư. Người sinh nhằm sao A-thất-lệ-sa (*sao Liễu*) thì ngực có vết đen, ưa đấu tranh, phạm giới, khó cùng ở chung, tính nhiều dâm dục. (*Bảy sao trên là sao ở phương Đông*).

Người sinh nhằm sao Mạc-già (*sao Tinh*) thì hoặc ngược, hoặc lưng có bấu nhỏ; người ấy là thiện tướng phu, có thể theo đúng pháp hạnh, mà lại nhiều của cải. Người sinh nhằm sao Sơ phá cầu (*sao Trương*) thì bên phải hoặc bên trái rốn ắt phải có vết; người ấy nhiều keo kiệt, chết yểu. Người sinh nhằm sao Đệ nhị phá cầu (*sao Dực*), dưới rốn bốn ngón, nếu thấy có núm thì kết tụ tài lộc, trì giới đều tan mất. Người sinh nhằm sao A-tát-đa (*sao Chấn*) thì dưới cửa rốn phải có núm đỏ; người ấy tính ưa làm giặc, dua nịnh, ít trí thông minh, phước mỏng. Người sinh nhằm sao Chấn-đa-la (*sao Giác*) thì trên âm căn trai hay gái sẽ có cái núm; người ấy, tính thuần trực, nhiều ái dục, ưa ca múa. Người sinh nhằm sao Tát-bà-đề (*sao Cang*) thì hoặc là đầu nam căn hoặc ở dưới căn, có sinh núm vàng; người ấy, thọ nhiều tính tham, sân, làm náo đại chúng, không có trí tuệ. Người sinh nhằm sao Tô-xá-khư (*sao Đê*) thì từ háng trở xuống độ tám chỉ, bên trong tùy chỗ, có sinh núm đỏ, người ấy có quyền thuộc đầy đủ, có nhiều tôi tớ, ở địa vị khanh tướng, thông minh, biết xấu, dũng kiện, mưu lược, quả quyết, có thể làm oán địch lùi bước, thường thọ an vui, mạng chung sinh lên trời. (*Bảy sao này thuộc phương Nam*).

Người sinh nhằm sao A-nô-la-đa (*sao Phòng*) thì từ đầu gối trở lên tám ngón bên trong nếu có bấu nhỏ thì người đó trì giới có pháp, kết tụ tài lộc đầy đủ. Người sinh nhằm sao Thê-sắt-tra (*sao Tâm*) thì bên trong bắp vế có núm; người ấy chết yểu, nghèo cùng, phạm giới, ít lòng Từ, bị người ganh ghét. Người sinh nhằm sao Mộ-la (*sao Vĩ*) thì trên vế phải có vết nhỏ; người này có phước đức, mà chóng tiêu diệt. Người sinh nhằm sao Sơ A-sa-trà (*sao Ky*) thì đầu gối có núm; người này tính ưa xả thí, có thể biết đạo pháp, mạng chung sinh lên cõi trời. Người sinh nhằm sao đệ nhị A-sa-trà (*sao Đẩu*) thì ở trên cẳng chân phải có núm xanh; người này tính ưa đấu tranh với người, chẳng nương cậy, chẳng tín thọ. Người sinh nhằm sao Thất-la-bà (*sao Ngưu*) thì ở trên cẳng chân phải nhất định phải có hai núm, người này thường giàu có, kết tụ tài lộc, thọ thân không bệnh, được sự yêu thích của mọi người, mạng chung sinh lên trời. Người sinh nhằm sao Đà-nhĩ-sắt-tra (*sao Nữ*) thì trên cẳng chân có núm, người này nhiều sân, ít tham, tuy có trí tuệ, mà không kết tụ tài lộc. (*Bảy sao trên thuộc phương Tây*).

Người sinh nhằm sao Xá-đa-tỳ-sa (*sao Ngụy*) thì từ gối trở xuống mười sáu ngón, bên trong có núm đen; người này, tính ngu si, bị chết chìm. Người sinh nhằm sao Đệ nhất Bạt-đa-la-bạt-đa (*sao Thất*) thì từ chỗ gối cong trở xuống, nội trong tám ngón, trên xương đùi phải có

vết; người này làm cho người khác sần não, ngu si, bần cùng, ưa làm đạo tặc (*trộm cướp*). Người sinh nhằm sao Đệ nhị Bạt-đà-la (*sao Bích*), ở bên trong hổ khẩu phải có núm con; người này ưa bố thí, trì giới, nghĩ sức nhớ lâu, có trí tuệ, có Từ bi, tính không sợ sệt. Người sinh nhằm sao Lệ-bà-đề (*sao Khuê*) thì người đó tự sinh sống bằng sức của người tội tở. Người sinh nhằm sao Thấp-tỳ-nị, người này thấp kém, tự nuôi sống. Người sinh nhằm sao A-thấp-tỳ-ni, vùng ngón chân cái có núm xanh, thân không bệnh não mà thường có sức mạnh lớn. Người sinh nhằm sao Bà-la-ni (*sao Vị*) thì ở dưới bàn chân có núm con; người này thọ tính không Từ bi, ưa làm tay đồ tể, phá giới, hành động ác, chết vào địa ngục. (*Đây là nhóm sao phương Bắc*).

Như trên đã nói, đây gọi là việc tính tú. Nhờ đấy mà được biết tính hạnh giàu nghèo, tốt xấu của con người. Nếu biết điều này thì có thể khiến cho chúng sinh đến với bờ kia.

Lúc bấy giờ, Đức Thế Tôn bảo Tiên nhân:

–Đó là sự thấy của kẻ phàm phu ngu si, nương theo tâm chấp trước, trụ ở hạnh phân biệt. Sự thấy của phàm phu là hư vọng nóng nảy, bệnh hoạn như loài chó, rắn, cá, rùa kia. Nếu trong số đủ các loại chúng sinh còn lại kia, mà sinh nhằm sao Phú-sa này thì họ chẳng phải là được phần vui thích sao! Như thần thông của ông, đã được định giải thoát; ta lại có thể vì tất cả mà chỉ rõ điều ấy. Ông nay, vì sao chẳng hỏi?

Tiên nhân Quang Vị phát sinh đại hoan hỷ, liền dùng kệ khen ngợi:

*Tiên nhân hình tướng người
Con thấy, tướng tối thượng
Chẳng biết dòng họ ngài
Là trời hay là người?
Pháp âm thanh nói năng
Giống như trời Đại phạm
Giữ hạnh trì sắc tướng
Không lâu như tướng Tiên.
Chỗ chẳng thấy nghe xưa
Tướng Mâu-ni đầy đủ
Nào sở thuyết, sở sư
Xin Ngài nói tính vậy.*

Đức Thế Tôn liền dùng kệ đáp Tiên nhân:

Chẳng biết bờ đây, đó
 Nên có tướng lập nên
 Bị buộc tất cả khổ
 Ông: Phi vật giải thoát.
 (Ông chẳng phải là đồ chứa pháp giải thoát)
 Tánh ta là sáu Độ
 Sáu thông Bà-la-môn
 Nói sáu pháp hòa kính
 Sáu căn tu phân biệt.
 Ba pháp, ba giải thoát
 Bình đẳng biết vô ngã
 Khi phát tâm Bồ-đề
 Lúc đó, ta xuất gia.
 Tướng ta chẳng thể được
 Khéo tu nơi vô tướng
 Không người, không thọ mạng
 Biết vô ngã cũng không.
 Ba thọ, ba pháp hành
 Phân biệt tu chỗ không
 Ta qua trí bờ kia
 Đây nói không ai bằng.
 Không sở trước như không
 Tác giả tâm Bồ-đề
 Đây đủ nhãn lực đó
 Sẽ được trí như trên.
 Chẳng chấp trước các pháp
 Người được báo cũng không
 Thuận hiểu Như như vậy
 Bồ-đề chẳng khó đắc.
 Chẳng lập nơi các pháp
 Và chẳng nương đây, đó
 Phân biệt tu chân tế
 Đấy sẽ được Thế Tôn.
 Không tướng, không tướng tướng
 Rời nơi chỗ sở đắc

*Các pháp phi hòa hợp
Đấy sẽ được Như Lai.
Ông bỏ những tướng ấy
Tự tâm mê cũng bỏ
Ông hiểu như hư không
Như vậy sẽ được Phật.*

Khi Đức Thế Tôn nói bài kệ này, trong lúc chưa gián đoạn, Tiên nhân Quang Vị cùng các quyến thuộc, thấy hình tướng uy nghi của Đức Thế Tôn trở lại như Đức Phật đã trụ, liền đạt được sự nghĩ nhớ. Họ tự nhớ ra, thuở xa xưa, nhờ gieo trồng căn lành mà được như hiện giờ. Tiên nhân Quang Vị liền được Bồ-tát Tam-muội tên là Bảo tinh. Sự sở đắc Tam-muội nơi Bồ-tát Tam-muội, làm cho tất cả đều quan sát thấy; như tại cao tràng, thấy tất cả Tam-muội; sở đắc tất cả cảnh giới tự tại, không có sự ràng buộc, lệ thuộc, chẳng nương theo sự thấy của người khác; không nào người có thể hủy hoại; không người nào có thể đoạt lấy. Tiên nhân Quang Vị liền ở trước Đức Phật, chắp tay, hai tay dâng hoa, dùng kệ khen:

*Vô biên khen nói thật
Thế gian khéo cậy nương
Như Lai mắt tuệ sáng
Soi tất cả chúng sinh.
Vượt lên trên chúng sinh
Tinh tấn luôn Từ bi
Cúi lạy Đấng Kiên Cố
Đạo sư, hết các chấp.
Ánh sáng màu vàng tía
Chạm chúng sinh mát mẻ
Hiểu tất cả sinh chúng
Nhờ công đức Bồ-đề.
Phật chuyển bánh xe pháp
Hay phá núi não phiền
Làm xong việc sau cùng
Trí Bồ-đề nay được.
Thầy thuốc trong chúng sinh
Tướng chân thật trang nghiêm
Nói ta sẽ đắc Phật*

Đạo sư trong chúng sinh.
Cắt đứt những lưới ái
Độ mình, độ chúng sinh
Từ lâu được Phật ký
Làm bậc trên cõi người.
Chúng sinh khổ trôi nổi
Biển hữu khiến đưa sang
Chỗ Niết-bàn yên ổn
Đạo vô lậu an lập.
Sở hữu mười phương Phật
Công đức như biển lớn
Ngài vì con làm chứng
Hồi hướng Bồ-đề tâm.
Tất cả các chúng sinh
Ác não, khổ cực cùng
Ba đời và phước đức
Do thân, miệng, ý con.
Và tất cả sinh chúng
Khổ diệt, vui thành Phật
Chúng sinh tròn đủ khắp
Được thường trụ Niết-bàn.
Bệnh chúng sinh tịch diệt
Nước phiền não khô cạn
Các căn được trí tuệ
Tự tính thường vững bền.
Chúng sinh đến xứ chết
Và chịu khổ buộc ràng
Nhờ ánh sáng phước đức
Khiến mau giải thoát khắp.
Mỗi một chúng sinh giới
Được công đức như biển
Được phước trí vô lượng
Tất cả vui tròn đầy
Bỏ những ác kiến đó
Chánh kiến mau thân gần
Nghĩ nhớ chỗ đời trước

Chúng sinh được pháp hành.
Tất cả được truyền pháp
Sang đến bờ biển kia
Đã qua bờ ấy rồi
Được tất cả pháp Phật.
Trụ lâu vô lượng kiếp
Mưa pháp vũ khắp cùng
Nước thanh tịnh mây pháp
Rửa sạch các chúng sinh.
Nếu mọi việc làm ác
Của thân, miệng, ý con
Con phát lồ tất cả
Xin Đức Phật chứng minh.
Con sinh lòng kính trọng
Nghiệp ác lại không làm
Phật chẳng thể nghĩ bàn
Thường được thấy hiện tiền.
Nếu có một phước đức
Hồi hướng vì Bồ-đề.
Con vì các sinh chúng
Nhẫn chịu mọi khổ nạn.
Con khuyên các chúng sinh
Hành Bồ-đề thượng đạo
Thanh tịnh các cõi, kiếp
Cùng biển trí chúng sinh.
Con được cõi thanh tịnh
Theo đó chứng Bồ-đề
Được đồ chúng thanh tịnh
Tịnh nhãn trụ các địa.
Quyết định năm thân đạo
Con được sư tử thuyết
Chỉ bày trí vô trước
Đạo sư thọ ký con.
Khi định đã đắc Phật
Điều ngự tất cả pháp

*Hoa con tung lên cúng
Thành lọng hoa trong không.
Những chúng trời, người, rồng
Tất cả đến làm chúng
Con đánh lễ Thế Tôn
Khiến đại địa chấn động.*

Lúc bấy giờ, hoa của Tiên nhân Quang Vị tung lên, đều trụ ở không trung, gần trên đỉnh Đức Phật, hợp làm một lọng hoa. Tiên nhân Quang Vị thấy việc này rồi, vừa ý bội phần, không hy vọng gì khác nữa. Ông phát sinh sự ái lạc đệ nhất, hoan hỷ vô cùng, liền cúi đầu, hai gối quỳ xuống đất, làm lễ dưới chân Đức Thế Tôn. Khi Đại tiên Quang Vị lễ dưới chân Đức Phật thì ngay tức thời, không gián đoạn, tất cả tam thiên đại thiên thế giới có sáu cách chấn động và có đến vô lượng a-tăng-kỳ, trăm ngàn câu-chi na-do-tha chúng sinh,... của những thế giới đó đều đến tập hội, tất cả đều bi hỷ, phát sinh lòng kinh ngạc chưa từng có.

Lúc đó, Đức Như Lai tùy theo sự thấy biết của các chúng sinh đó, thị hiện đủ thứ thân. Kể ứng dùng hình voi để giáo hóa, liền thấy Đức Như Lai như hình voi đó, mà sinh lòng yêu thích. Họ lại thấy hoa của vị đại Tiên nhân đã tung lên, trụ trên hư không biến thành lọng hoa và đại địa chấn động. Đã thấy điều này, họ sinh lòng hy hữu gấp bội, đi đến chỗ Đức Thế Tôn, đánh lễ dưới chân Đức Phật. Có chúng sinh ứng dùng thân Phật để giáo hóa, họ thấy Đức Như Lai như thân tướng của Phật, phát sinh lòng hy hữu. Lúc đó, Đức Thế Tôn liền ra khỏi định, từ Tam-muội Thủ-lăng-nghiêm an tướng đứng dậy. Vô lượng chúng sinh đã được giáo hóa đều thấy Đức Thế Tôn, không còn mong cầu gì khác nữa, đều rất vui sướng phát sinh lòng yêu thích, đều như sở đắc. Họ mang tràng hoa, y phục, hương bột, hương xoa, các đồ trang nghiêm tung lên cúng dường.

Bấy giờ, Đức Thế Tôn nói kệ thọ ký Tiên nhân Quang Vị:

*Mau đứng nghe thọ ký
Hôm nay Đạo sư nói
Đại tiên được Bồ-đề
Đất động, một lọng hoa.
Đứng lại trong hư không
Gia hộ không ai bằng
Ông được Lương Túc Tôn*

*Lợi thế gian tự tại.
Phật có phước vô biên
Bờ cõi ngang hư không
Kiên cố trong ba cõi
Đền pháp soi thế gian.*

Lúc bấy giờ, Đại Bồ-tát Quang Vị, liền ở trước Đức Phật, cung kính bạch:

–Thưa Thế Tôn! Con được cõi Phật giống những tướng nào? Con ở cõi đó chuyển bánh xe đại pháp?

Lúc đó, Đức Thế Tôn bảo Quang Vị:

–Đời vị lai, trải qua vô lượng a-tăng-kỳ kiếp, ở địa phận phương Bắc, có thế giới tên là Khai phủ hương, có đầy đủ các tướng trang nghiêm như thế giới An lạc ở phương Tây. Nay thiện trượng phu! Ông sẽ ở cõi Phật đó được Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác, hiệu là Vô Cấu Hương Quang Thắng Như Lai, Ứng Cúng, Chánh Biến Tri Minh Hạnh Túc, Thiện Thệ, Thế Gian Giải, Vô Thượng Sĩ, Điều Ngự Trượng Phu, Thiên Nhân Sư, Phật Thế Tôn. Đức Phật đó thọ mạng trong mười kiếp, chỉ gồm có các Đại Bồ-tát, không có Thanh văn, Bích-chi-phật, thuần nói về Đại thừa thanh tịnh vô thượng.

Đại chúng nghe Đức Thế Tôn thọ ký cho Tiên nhân Quang Vị xong thì đem đồ cúng dường mang theo, cúng dường cho Tiên nhân. Năm trăm ma-na-bà và chín mươi hai na-do-tha trăm ngàn câu-chi chúng sinh đều phát tâm Vô thượng Chánh đẳng Chánh giác và được Tam-ma-đề của Bồ-tát, chẳng quên tâm Bồ-đề.

